

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 64 (3)

IZDAN 1 SEPTEMBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16076

Kovács Lajoš, Budapest, de Bárczay Katarina, Hejőcsaba - Miskolc, Fürst Karlo, Miskolc, Madarska.

Zatvarač za boce, namenjene za punjenje tečnošću, koja sadrži ugljenu kiselinu ili drugi gas pod pritiskom.

Prijava od 20 marta 1939.

Važi od 1 decembra 1939.

Naznačeno pravo prvenstva od 21 marta 1938 (Madarska)

Pronalazak odnosi se na zatvarač za boce, namenjene za punjenje tečnošću, koja sadrži ugljenu kiselinu ili drugi gas pod pritiskom, npr. za punjenje sa soda-vodom ili sa veštačkom mineralnom vodom. Ovaj zatvarač po pronalasku bolje odgovara s jedne strane higijenskim zahtevima, nego dosada poznati zatvarači, s druge strane proizvodnja je ekonomičnija, a osim toga on zatvara i potpuniše.

Usled njegovog oblika novi zatvarač osobito je podesan za proizvodnju u celosti ili delimično iz sintetičnih smola, npr. iz bakelita ili iz drugih veštačkih smola ili materijala, te omogućuje zamenu skupih metalnih zatvarača sa jeftinijim materijalom.

Karakteristična oznaka novog zatvarača jest, da se zatvarajući ventil nalazi na izlaznom kraju izlivne cevi. Zatvarajući ventil i njegovo sedište su prema unutrašnjoj strani svrsishodno konično prošireni, tako da oni tim potpunije zatvaraju, čim je pritisak tečnosti odnosno gasa veći.

Zgodno je predvideti kanal između izlivne cevi i cevi u kojoj se tečnost diže iz boce, koji kanal neposredno spaja te dve cevi, obilazeći prostor, u kojem se nalazi mehanički uređaj za otvaranje ventila.

Osovina ventila sastavljena je svrhovno iz dva dela, a može se snabdeti sa dve vrste zaptivača: jedan stoji nepomično a drugi se kreće zajedno sa osovinom. Oba zaptivača zaptivaju protiv prostora, u ko-

jem se nalazi mehanički uređaj za otvaranje ventila, te sprečavaju tečnost, da ulazi u ovaj prostor.

Mehanizam zatvarača sastoji se iz jedne dvostruke poluge, koja stoji pod pritiskom pera, a vodi se svrsishodno između ploča, koje su spojene sa telom zatvarača.

Zatvarač može biti snabdeven i sa sigurnosnim ventilom, koji stvara neposrednu vezu između unutrašnjeg prostora izlivne cevi i spoljnog vazduha, ako se pojavi u unutrašnjosti suviše veliki štetni pritisak. Kraj izlivne cevi može se snabdeti sa nastavkom, da bi se sprečilo dodiravanje izlivne cevi prstima. Zgodna je izvedba, da se ovaj nastavak spaja sa spoljnim zrakom pomoću kanala sa strane nastavka, da bi se sprečila neumesna upotreba zatvarača. Ovaj kanal može da bude raspoređen prvenstveno na donjoj ivici zida za pojačavanje, predviđenog između izlivne cevi i tela zatvarača.

Priložena slika pretstavlja jedan primer izvođenja zatvarača prema pronalasku i to:

- sl. 1 vertikalni presek zatvarača sa zatvorenim ventilom, gledajući sa strane
- sl. 2 pogled spređa na zatvarač
- sl. 3 pogled sa strane, delomično u preseku, sa otvorenim ventilom, i
- sl. 4 jedan detail, koji pretstavlja sigurnosni ventil, ugrađen u izlivnu cev.

Dole na telu zatvarača -1- nalazi se poznata, sa narezom snabdevena flanša -2-, a gore izlivna cev -3-, Flanša -2- pričvršćena

je na poznati način pomoću dvodelnog i sa narezom snabdevenog prstena -4- na vrat boce -5-, koji ima prstenasti obod. Donji deo izlivne cevi -3- ima nastavak -6-, čiji je zid prekinut otvorenim kanalom -7-, koji sprečava neumesnu upotrebu zatvarača, npr. sisanje izlazne cevi sa ustima, ili da se natakne gumena cev na izlaznu cev itd. Ovaj kanal -7- nalazi se kod prikazane izvedbe na donjoj ivici zida za pojačavanje -8-, koji spaja telo zatvarača -1- i izlivnu cev -3-.

Izlazni otvor -9- izlivne cevi je svrsishodno prema unutrašnjoj strani konično proširen (sl. 3), te u ovaj ulazi konični ventil -12-, koji se nalazi na kraju osovine sastavljene iz dva dela -10- i -11-, da bi se montaža mogla lakše izvršiti. Da bi bilo zatvaranje još efikasnije, može se predvideti oko ventila -12- zaptivački prsten -13- iz elastičnog materijala, npr. iz gume, koji legne kod zatvaranja ventila na unutrašnju ivicu otvora -9-.

Dvodelna osovinu ventila -10-, -11- vodi se u centralnom bušenju čepa -14-, koji je uvijen u izlivnu cev. Prelaz tečnosti iz prostora -17- u prostor u kojem se nalazi mehanizam za otvaranje ventila, sprečen je pomoću zaptivača -16-, koji se nalazi između čepova -14- i -15-. Pojačani deo -11- osovine ventila vodi se u izlivnoj cevi. Na gornjoj strani nalazi se pero -18-, koje pritisne na ovaj deo, a na donjem kraju tog dela je zaptivajući prsten -19-, koji prilagne na gornju površinu čepa -14-, te usavršava na taj način zaptivanje prostora -17-. Gornji kraj pera -18- leži u čepu -20-, koji je uvijen u gornji kraj izlivne cevi -3-.

Prostor -17- spojen je pomoću kanala -21- sa prostorom -22- iznad otvora boce, u koji prostor ulazi cev -23-, kroz koju tečnost se diže pod pritiskom ugljene kiseline odnosno drugog gasa. Ova cev -23- je na neki poznati način, npr. pomoću gumenog prstena -24- zaptivena u vratu boce i u zatvaraču.

Ventil -12- stavlja se u dejstvo pomoću dvostruke poluge -26-, -27-, koja se okreće oko osovine -25-, i čiji krak -26- vodi između ploča -29-, koje su spojene sa telom zatvarača, dok kraći krak -27- ulazi u radialni otvor osovine ventila -11-. Ako se pritisne na polugu -26-, zatvoreni ventil po sl. 1 otvara se, te zauzima položaj po sl. 3, pri čemu se tečnost diže iz boce kroz cev -23- i kroz kanal -21-, koji spaja prostore -22- i -17-, te izlazi kroz otvor -9-.

Izlazna cev može se snabdeti i sa sigurnosnim ventilom po sl. 4, pri čemu je prostor -17- u vezi sa spoljnim zrakom pomo-

ću kanala -30-, zatvorenog pod pritiskom pera sa kuglicom -31-. Ako se pojavi suviše veliki, štetni pritisak, pero popušta, te kuglasti ventil spoji unutrašnji prostor sa spoljnim zrakom.

Opisana i nacrtana izvedba zatvarača predstavlja samo jedan primer izvođenja, te se ovaj može naravno i na drugi način izvesti prema pronalasku. Naročito svrhovno izvešće se ceo zatvarač ili pojedini njegovi delovi, prvenstveno telo zatvarača, iz veštačkog materijala, kao sintetičnih smola ili slično.

Patentni zahtevi

1. Zatvarač za boce, namenjene za punjenje tečnošću koja sadrži ugljenu kiselinu ili drugi gas pod pritiskom, naznačen time, što se njegov zatvarajući ventil (9) nalazi na izlaznom kraju izlivne cevi.

2. Zatvarač po tački 1, naznačen time, što je predviđen kanal (21) između izlivne cevi (17) i gornjeg otvora cevi (22, 23), kroz koju se diže tečnost, koji kanal spaja ove cevi neposredno, sa obilaženjem mehanizma za otvaranje ventila.

3. Zatvarač po tački 1 ili 2, naznačen time, što se osovinu ventila sastoji iz dva dela (10, 11), koji su međusobno sa navojom spojeni.

4. Zatvarač po jednoj od tačaka 1 do 3, naznačen sa zaptivačem (19), koji se nalazi na osovinu (10, 11) u izlivnoj cevi, kreće se zajedno sa osovinom ventila, te zaptiva ventil protiv mehanizma za otvaranje.

5. Zatvarač po jednoj od prethodnih tačaka, naznačen sa pločama (29) u cilju vođenja poluge (26) za otvaranje ventila zatvarača, koje su ploče spojene sa telom zatvarača.

6. Zatvarač po jednoj od prethodnih tačaka, naznačen sa sigurnosnim ventilom (sl. 4), koji spoji unutrašnji prostor izlivne cevi sa spoljnim zrakom, ako se pojavi suviše veliki, štetni pritisak u boci.

7. Zatvarač po jednoj od prethodnih tačaka, naznačen time, što se na kraju izlivne cevi nalazi nastavak (6), koji sprečava dodir izlivne cevi.

8. Zatvarač po tački 7, naznačen sa kanalom (7), koji spaja jednu stranu nastavka izlivne cevi sa spoljnim vazduhom, te sprečava sisanje na izlivnoj cevi.

9. Zatvarač po jednoj od prethodnih tačaka, naznačen sa zidom za pojačanje (8) između izlivne cevi i tela zatvarača, koji je zid npr. snabdeven na donjoj ivici sa kanalom (7) za sprečavanje sisanja na izlivnoj cevi.

Fig. 1.

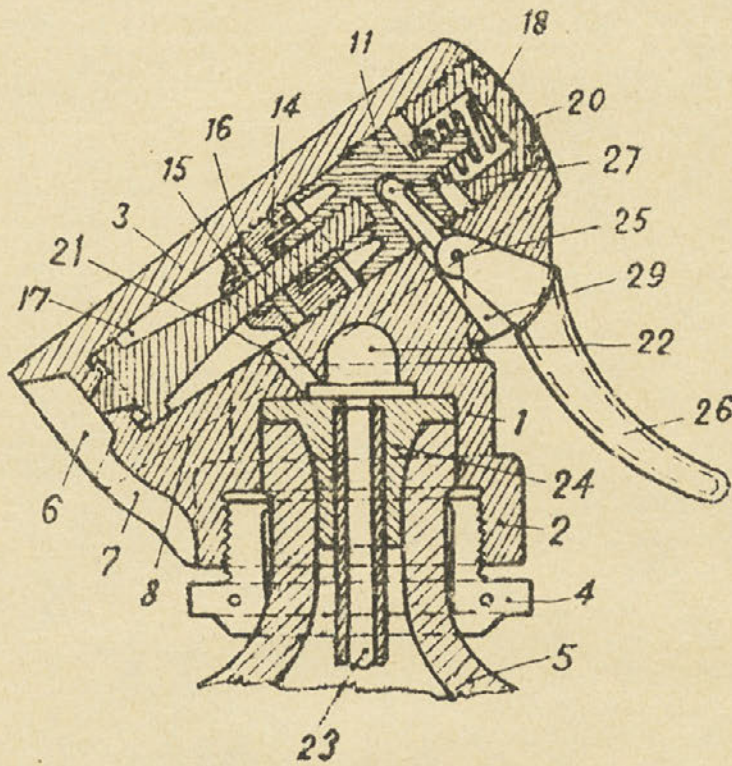

Fig. 2.

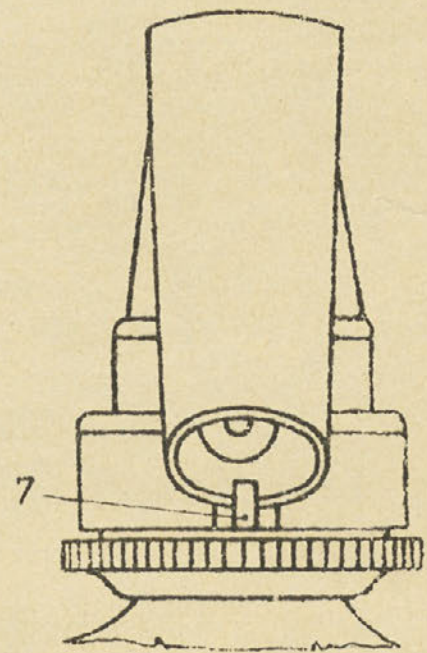

Fig. 3.

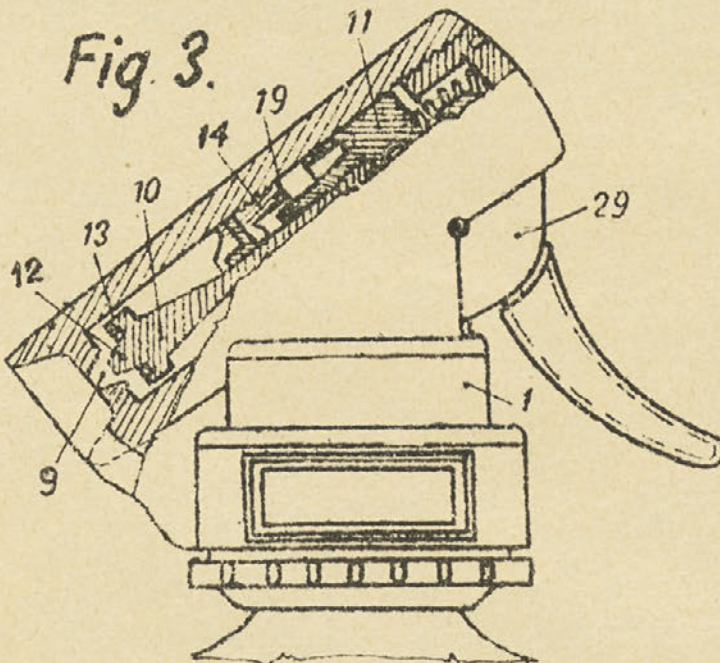

Fig. 4.

